

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Natuurontwikkeling Moerputten – Vlijmens Ven

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

11 juni 2012 / rapportnummer 2587-25

1. Hoofdpunten van het MER

Het Waterschap Aa en Maas wil de natuur in het gebied Moerputten–Vlijmens Ven ontwikkelen. Hiervoor wordt het waterbeheer aangepast en zal ontgroning plaatsvinden. Voor de besluiten over het projectplan in het kader van de Waterwet en de ontgrondingsvergunning wordt een procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Het Waterschap Aa en Maas is het bevoegd gezag voor het vaststellen van een projectplan voor de Waterwet. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn het bevoegd gezag voor het nemen van een besluit in het kader van de Ontgrondingenwet. De provincie Noord-Brabant treedt op als coördinerend bevoegd gezag in de m.e.r.-procedure.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna ‘de Commissie’)¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een zoveel mogelijk kwantitatieve beschrijving van de na te streven natuurdoelen;
- een beschrijving van de totstandkoming van de Inrichtingsvisie GGOR (Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime)² voor Moerputten – Vlijmens Ven en de alternatieven/varianten die daarvoor onderzocht zijn;
- een onderbouwing van de afweging tussen verhogen grondwaterpeil versus behoud kweldruk en de maatregelen uitmijnen versus afgraven;
- een beschrijving in hoeverre een adaptieve strategie mogelijk is om onzekerheden en leemten in kennis in de tijd hanteerbaar te maken en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen in en om het gebied.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in Notitie Reikwijdte en Detailniveau voldoende aan de orde komen.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissierner.nl onder ‘Advisering’ of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² Inrichtingsvisie GGOR natte natuurparel Moerputten en Vlijmens Ven, 2009.

2. Achtergrond probleemstelling en doel

Inrichtingsvisie GGOR

Voor het gebied is een Gewenst Grond en Oppervlaktewater Regime (GGOR) vastgesteld. Voor deze inrichtingsvisie zijn al verschillende onderzoeken naar kansen en knelpunten voor het bereiken van de natuurdoelstellingen gedaan. De huidige en toekomstige natuurwaarden van Moerputten en Vlijmens Ven hebben te lijden onder een te lage grondwaterstand en te nutriëntrijke bovengrond en oppervlaktewater. De analyse van deze knelpunten voor de realisatie van de natuurdoelen zijn in de inrichtingsvisie voldoende beschreven. Neem deze in het MER over.

Hoogwateraanpak 's-Hertogenbosch (HoWaBo)

In 2008 is door een aantal overheden, terreinbeheerders en ZLTO een samenwerking gestart voor de aanpak van de hoogwaterproblematiek rondom 's Hertogenbosch (HoWaBo). Het doel is om 4,5 miljoen kubieke meter waterberging te realiseren zonder het Natura 2000-gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek' significant te beïnvloeden. Geef in het MER kort aan wat de belangrijkste conclusies uit HoWaBo waren met betrekking tot Moerputten en Vlijmens Ven en wat de stand van zaken is van de uitvoering van dit project.

Doelstelling

De Natuurdoelen zijn in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau globaal beschreven. Ze missen een kwantificering van de uitbreidingsdoelen en een omschrijving van waar de kwaliteitsverbetering uit bestaat. In beheerplannen Natura 2000 is het noodzakelijk om dergelijke doelen op te nemen, zowel voor de korte termijn (<6jr) als de lange termijn (2030). Per instandhoudingsdoel worden de nagestreefde arealen of populatieomvang weergegeven. Alleen dan is een gerichte discussie over keuze van de alternatieven mogelijk. Aangezien het beheerplan van het Natura 2000 gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek' en dit natuurontwikkelingsplan niet los van elkaar worden gezien is het belangrijk deze doelen hier over te nemen.

Geef daarom voor het Natura 2000 gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek':

- de instandhoudingsdoelstellingen voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- een kwantificering van die verbeterdoelstellingen;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit³ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends.

Geef aan of er nog andere natuurdoelen zijn dan het nastreven van de instandhoudingsdoelen. Geef ook aan of er nog ruimte is om hierin keuzes te maken.

³ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van EL&I: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=profielen>.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Alternatieven

In de inrichtingsvisie GGOR zijn de afwegingen beschreven tussen hydrologische varianten en maatregelen zoals afgraven en uitmijnen. Presenteer in het MER:

- de belangrijkste alternatieven en varianten die voor de inrichtingsvisie onderzocht zijn;
- wat de gevolgen daarvan zijn voor grondwaterstanden, kwel en wegzijging, nutriënten en de beoogde natuurdoelen;
- de voornaamste afwegingen en conclusies uit de inrichtingsvisie.

Beschrijf in het MER de verschillende varianten in het afgraven ten opzichte van het uitmijnen van de nutriëntrijke bovenlaag. Beschrijf daarbij welke prioriteiten voor het afgraven of uitmijnen bestaan en hoe deze gefaseerd in tijd en plaats zijn toe te passen. Door een dergelijke gefaseerde aanpak in combinatie met het monitoren van de waterkwaliteit, fosfaatgehalten en vegetatieontwikkeling, kan gezocht worden naar de juiste balans tussen de hydrologische maatregelen en uitmijnen of afgraven in relatie tot de onzekerheden die daarmee gepaard gaan (zie ook hoofdstuk 5 'Onzekerheden en monitoringprogramma'). Houdt hierbij rekening met actuele en te verwachten ontwikkelingen in de omgeving van het gebied.

Geef aan welke afwegingen er zijn voor de verschillende natuurdoelen binnen het gebied en of hier ook varianten voor bestaan (zie par. 4.3). Geef aan in hoeverre in de alternatieven aan alle Natura 2000–instandhoudingsdoelen en overige natuurdoelen wordt voldaan.

Beschrijf in het MER de afzetmogelijkheden voor de af te graven grond en eventuele varianten daarbij. Een voorbeeld daarvan is het gebruik voor aan te leggen kaden in het HoWaBo–project.

3.2 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

4. Milieugevolgen

4.1 Algemeen

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen voor water- en bodemkwaliteit worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid, e.d.) en in de gehanteerde rekenregels/-modellen (afleiding en bandbreedte van kritische parameterwaarden, modelkalibratie, e.d.). Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven.

4.2 Hydrologie en ontgroning

Breng de huidige grond- en oppervlaktewaterhuishouding in beeld en ga daarbij specifiek in op de kwantiteit en kwaliteit van de verschillende kwelstromen. Beschrijf de gevolgen van de ontgroningen voor het oppervlakte- en grondwater, zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase. Besteed daarbij in ieder geval aandacht aan de volgende effecten:

- de effecten van het voornemen op de grondwaterstanden en stijghoogten, kwel en wegzijging in relatie tot de beoogde natuurontwikkeling (maak dit duidelijk met kaartbeelden);
- de mogelijke effecten van veranderingen in het grondwatersysteem op landbouw, natuur en bebouwing (zowel door vernatting als verdroging);
- ga na wat de invloed is van het afgraven van de bouwvoor op de oppervlakte- en grondwaterkwaliteit;
- geef aan in hoeverre het waterbergend vermogen verandert en wat de invloed hiervan is op de waterkwaliteit en -kwantiteit en op de beoogde functies.

De effecten in de aanlegfase worden vooral bepaald door het afgraven van de bouwvoor en grondtransport. Ga in op transportroutes. Neem bij de bepaling van de effecten een gemiddeld tempo van ontgraven aan, en ga vervolgens na wat een realistisch hoog ontgrondings-tempo (gedurende enkele maanden) zou betekenen.

4.3 Natuur

Algemeen

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied. Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied. Ga daarna in op de effecten van de hydrologische maatregelen en van afgraven en uitmijnen op de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden. Geef aan voor welke dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen.

Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en de Ecologische hoofdstructuur (EHS). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan.

Geef per gebied de begrenzingen van het gebied aan op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Onderzoek voor de verschillende alternatieven wat de gevolgen voor het Natura 2000-gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek' zijn. Maak daarbij de in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau genoemde dilemma's van inzichtelijk. Het gaat daarbij om de gevolgen bij:

- het verhogen van het grondwaterpeil. Met mogelijk gevolg dat de kwel wordt weggedrukt en verzuring dreigt doordat regenwater invloed dominant wordt in de bovenste laag van de bodem;
- het afgraven, met gevolg dat de fosfaatlast snel afneemt, maar het huidige reliëf, bodemopbouw en aanwezige ecosysteem (inclusief zaadbank) vernietigd worden;
- het uitmijnen, met gevolg dat het lang duurt om schrale graslanden te krijgen en verhoging van het grondwaterpeil nodig is om natte graslanden te krijgen.

De vereiste uitbreiding van uiteenlopende instandhoudingsdoelen kunnen ook conflicteren. Om voor blauwgraslanden kwel tot in de wortelzone te krijgen dienen mogelijk afwateringsloten in Vlijmens Ven te verdwijnen of te worden verondiept, maar dan worden de kranswierren, grote en kleine modderkruiper die zich juist in deze wateren bevinden, bedreigd. Breng de gevolgen van de alternatieven voor de instandhoudingsdoelstellingen daarom zoveel mogelijk kwantitatief in beeld.

Geef aan welk alternatief de voorkeur heeft. Bij de keuze zijn de ambitieuze uitbreidingsdoelen van dit Natura 2000-gebied essentieel. De weg naar het bereiken van een uitbreidingsdoel kan het risico hebben van een negatief effect op aanwezige waarden. Breng kansen en risico's goed in beeld en laat ze een rol spelen bij het keuzeproces. Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voorkeursalternatief afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied, geldt dat een Passende beoordeling opgesteld moet worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.

Onderzoek in de Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.⁴ Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets⁵ met succes wordt doorlopen.⁶

⁴ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

⁵ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?

Ecologische hoofdstructuur

Beschrijf voor de EHS-gebied(en) in en rond het plangebied de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt en of het voor-nemen hierin past.⁷

Soortenbescherming⁸

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.⁹ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten¹⁰ en bepaal of verbodsbepalingen¹¹ overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Geef indien dat het geval is aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

4.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Waardeer het landschap aan de hand van de eigenschappen beleefde kwaliteit (openheid, contrast, zichtrelaties, variatie) en de inhoudelijke en fysieke kwaliteit (structuur, reliëf, historisch verkavelings- en slotenpatroon). Beschrijf de negatieve effecten van het voornemen hierop.

Beschrijf in het MER de effecten van de maatregelen op de openheid en het karakteristieke verkavelings- en slotenpatroon van de Moerputten en Vlijmens Ven. Geef aan in hoeverre deze van voor de ruilverkaveling dateren of later zijn ontstaan. Ga na welke cultuurhistorische aspecten beïnvloed (kunnen) worden: archeologie, cultuurlandschap, gebouwd erfgoed. Geef aan wat de veranderingen zullen zijn en hoe de inrichting van het natuurgebied aansluit bij de landschappelijke kenmerken als de ontsluiting, de verkaveling, de eendenkooien en de oude spoorweg 'het halve-zolenlijntje'. Presenteer de effecten zo veel mogelijk beeldend vanuit voor de mens relevante gezichtspunten.

-
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

⁶ Art. 19g en 19h, Natuurbeschermingswet 1998.

⁷ Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, dat in principe past binnen de nationale Nota Ruimte en de Spelregels EHS.

⁸ Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/planten-en-dieren-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

⁹ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

¹⁰ Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

¹¹ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 – 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

De effectbeoordeling dient daarnaast nadrukkelijk in te gaan op positieve effecten van de natuurontwikkeling. Bij voorkeur legt de effectbeoordeling voor landschap de relatie met een doelstelling op het gebied van ruimtelijke kwaliteit. Betrek hierbij het beleefbaar maken van de natuur. Beschrijf echter eventueel negatieve effecten los van mogelijk positieve effecten, ook in de samenvatting.

Wanneer uit bureauonderzoek blijkt dat er mogelijk archeologische vindplaatsen aanwezig zijn dan dient door veldonderzoek te worden vastgesteld of dit inderdaad zo is. Uit het MER moet blijken wat de omvang en begrenzing van eventuele archeologische vindplaatsen is en of deze behoudenswaardig zijn¹².

Beschrijf de beleefde kwaliteit, de fysieke kwaliteit en de inhoudelijke kwaliteit van aanwezige waarden¹³. Beschrijf de effecten van alternatieven/varianten op deze kwaliteiten.

5. Onzekerheden en monitoringprogramma

Het gebied heeft te maken met ontwaterde en vermeste landbouwgronden in de omgeving die van invloed kunnen zijn op de beoogde natuurdoelen. Daarnaast zijn maatregelen als afgraven en uitmijnen voorzien waarvan de effecten onzeker zijn. Geef daarom in het MER inzicht in de waarschijnlijkheid dat effecten optreden, d.w.z. het realiteitsgehalte van de verschillende effectscenario's (best-case en worst-case).¹⁴

Neem in het MER een monitoringsprogramma op. In het monitoringsprogramma moet nauwgezet de ontwikkeling van de natuurwaarden worden gevolgd. Het volgen van de kritische milieufactoren voor realisatie van de instandhoudingsdoelen¹⁵ en de ontwikkeling van de natuurdoelen zelf is cruciaal. Dit programma moet goed worden afgestemd met de monitoring die bij het beheerplan Natura 2000 wordt opgezet.

Geef ook aan in hoeverre een adaptieve strategie¹⁶ mogelijk is en welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn als de gewenste waarden voor de bodem- en (grond)watertoestand en daarmee de natuurdoelen in de praktijk niet gehaald worden.

¹² Hiertoe dienen voor het MER de onderzoeksstappen 'bureauonderzoek', 'inventariserend veldonderzoek karterende fase' en 'inventariserend veldonderzoek waarderende fase' te worden doorlopen, voor zover de resultaten van de voorafgaande onderzoeksstap hier aanleiding toe geven.

¹³ Hierbij kan eventueel gebruik gemaakt worden van de waarderingscriteria uit de 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA' opgesteld door Witteveen+Bos in opdracht van de rijksdienst voor het Cultureel erfgoed. Hiervan is ook een samenvatting uit 2009 beschikbaar.

¹⁴ Een factsheet op de website van de Commissie bevat meer informatie over het omgaan met onzekerheden in MER. (http://docs1.eia.nl/mer/diversen/factsheet_19_omgaan_met_onzekerheden_in_mer_webversie.pdf).

¹⁵ Zoals de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit (onder meer fosfaatgehaltes en kwel) en de vegetatieontwikkeling.

¹⁶ Daarmee wordt een strategie bedoeld waarbij de plaats, tijdstip, locatie en keuze van maatregelen afhankelijk zijn van:

- de mogelijkheden die de ondergrond, de hydrologie etc. biedt;
- ontwikkelingen in de omgeving;
- de tijd waarin ontwikkelingen of veranderingen optreden;
- informatie uit het monitoringsprogramma.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Waterschap Aa en Maas

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant

Besluit: het projectplan in het kader van de Waterwet en de ontgrondingsvergunning

Categorie Besluit m.e.r.: C16.1

Activiteit: het aanpassen van het waterbeheer en ontgroning voor de natuurontwikkeling van Moerputten en Vlijmens Ven

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 19 maart 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 19 maart t/m 1 mei 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 9 maart 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 11 juni 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. B. Barten (werkgroepsecretaris)

Drs. S.R.J. Jansen

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

Ir. R.F. de Vries

Drs. H.A.T.M. van Wezel

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau Natuurontwikkeling Moerputten – Vlijmens Ven, Royal Haskoning, 7 februari 2012;
- Concept Beheerplan Natura 2000 Vlijmens ven, Moerputten en Bossche Broek, provincie Noord-Brabant, 24 april 2009;
- GGOR Natte Natuurparel Moerputten Vlijmens Ven, Waterschap Aa en Maas, Ebbing van Tuinen; 2009.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Natuurontwikkeling
Moerputten – Vlijmens Ven**

ISBN: 978-90-421-3520-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

